

L'Aula

NOVETATS EDITORIALS

LA JUDY NO ES RENDEIX

► **Begoña Ibarrola i Carla Balzaretto**
BARCANOVA

A partir de 3 anys

► Aquest llibre, protagonitzat per la Judy, forma part de la col·lecció Disney emocions, creada per fomentar el desenvolupament de la intel·ligència emocional i ajudar els nens i nenes a conèixer i expressar les emocions, en aquest cas, la tolerància a la frustració. El volum inclou recomanacions de Begoña Ibarrola.

EL DRAC TURFÚ A VILABERTRAN

► **Josep Torrent i Laura Torrent**
SANTILLANA

A partir de 10 anys

► La celebració de la Schubertiada de Vilabertran es veu amenaçada per l'encanteri d'una bruixa, que fa que s'apaguin els llums de l'església cada vegada que s'hi interpreta música o cant. La Lena, l'Emma i en Nil demanen ajuda al seu amic Turfú perquè ho resolgui.

KAZIMIR, ON ETS?

► **Núria Homs**
BARCANOVA

Conte

► En Boris Kartoff és pintor, un artista! Les coses li van bé: pinta molts quadres, però arriba un moment en què els records s'acaben i, després d'haver pintat un retrat de si mateix, ja no sap què més pintar... A la recerca del Kazimir, el seu gat perdut, descobreix per la ciutat un munt de coses dignes de ser pintades!

UNA GRAN PÈRDUA

Salomó Marquès

MEMBRE DEL NUCLI PAULO FREIRE DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA

Ara fa 80 anys les carteres de les comarques gironines s'omplien de milers i milers de persones que marxaven cap a França. No volien ser agafats per les tropes que s'havien sollevat contra la República i que ja avançaven cap a la frontera amb aires de victòria.

Entre els que sortien cap al país de la Llibertat i la Fraternitat hi havia molts mestres. Homes i dones que havien treballat a les escoles de Catalunya durant els anys republicans en pau i en guerra. També n'hi havia de procedents d'altres territoris refugiats a casa nostra a mesura que la situació bèl·lica empitjorava.

Eren mestres convençuts que l'ensenyament i l'educació eren indispensables per millorar el país, per fer-lo més democràtic, més just, més europeu... L'escola era l'instrument per fer ciutadans democràtics. Per això, a les aules practicaven aquelles me-

todologies que consideraven més adients per al creixement personal i col·lectiu de l'alumnat. Metodologies que havien conegut en sortides a l'estranger, en les trobades de les Escoles d'Estiu, en les activitats que autoorganitzaven, etc. Les propostes de **Montessori**, **Freinet**, **Decroly**, etc. eren conegudes i practicades a les escoles del país.

Aquests homes i dones estaven convençuts de la dimensió social i política que tenia l'escola. Una institució que, a més d'instruir, educava, formava i inculcava valors. L'escola, a més de tenir les condicions materials per fer un bon ensenyament, necessitava uns bons mestres, persones preparades que ajudessin a créixer humanament i personalment els nois i noies. Perquè la funció essencial de l'escola era ajudar «a pensar i no pas a emmagatzemar» l'alumnat, com m'explicava una d'aquestes mestres a l'exili mexicà

A l'exili hi marxà un 12% del

magisteri de Catalunya. Bona part d'aquest col·lectiu formava l'avantguarda pedagògica del país. Eren mestres com l'**Antònia Adroher**, que essent estudiant de magisteri va posar la bandera republicana al balcó de l'ajuntament gironí en proclamar-se la República. Anys més tard, ja mestra, va ser la primera dona regidora a l'ajuntament gironí i va tenir cura de les escoles, de les cantines i colònies escolars, etc. Una altra dona que va anar a l'exili va ser la professora **Adelina Cortina**, que ensenyava Ciències a l'Escola Normal. El seu marit era **Miquel Santaló**,

«Entre els que sortien cap al país de la Llibertat i la Fraternitat hi havia molts mestres [...] que havien treballat a les escoles de Catalunya»

«Estaven convençuts de la dimensió social i política de l'escola. Una institució que, a més d'instruir, educava, formava i inculcava valors»

professor de geografia i primer alcalde republicà de Girona, tots dos morts a l'exili, a Mèxic.

Podem ampliar aquesta llista amb noms com el del mestre olotí **Ramon Calm**, alcalde de la capital garrotxina i mort a Tampico (Mèxic) quan ja estava a punt de tornar a casa, o el de **Josep Pey**, director d'una acadèmia a Figueres. Va tornar aviat, el setembre del 1941, convençut que no li passaria res i en arribar va ser tancat a la presó fins al 20 de maig del 1943. O **Xavier Casademunt**, parlamentari, exiliat a Mèxic i França que no va tornar fins al febrer del 1949. O la **Roser Carreras**, que sortí per Portbou, anà a Mèxic i no va tornar fins a la dècada dels cinquanta. O el mestre de Ripoll **Josep Basagaña** que després de passar pels camps de concentració d'Argelers, Sant Cebrià i el Barcarès s'establí a Montpeller i Tolosa de Llenguadoc. No tornà mai més. O l'escalenc **Josep Donjó**, mestre i cap del Comitè Antifeixista de Darnius, exiliat a França fins al 1970. O... un llarg etcètera.

Eren mestres que tenien molt clar en el seu treball diari un estil de fer i d'ensenyar com el que, uns anys més tard, **Paulo Freire** definiria amb aquestes paraules: «Pels educadors és fonamental conèixer a favor de què s'educa i contra què; a favor de qui i contra qui».

A l'exili molts d'aquests mestres continuaren treballant en escoles aplicant les metodologies renovadores que havien practicat aquí. Els països que els acolliren varen estar de sort. Mentrestant aquí, en un país de vencedors i vençuts, l'escola reculava a models autoritaris. L'escola del nacionalcatolicisme va ser l'escola del NO. No a la coeducació, al català, a les propostes renovadores de Montessori, Decroly, Freinet, etc. A tot el que havia incorporat la República. Només cal recordar una de les lliçons que s'impartiren en el curs de reeducació dels mestres, que es titulava *Jesús, divino maestro*. S'hi podien llegir afirmacions com la següent: «Cristo es el único Maestro. Sigamos sus enseñanzas y así aprenderemos a conocer que fue un gran patriota e, imitándole, seremos otros patriotas, acatando por amor, como debemos, a nuestra Pátria, que llevó su civilización a veinte naciones, a las que dio también un hermoso idioma, en el que tantos hombres cantaron a Dios y a la Patria».

D'aquell «ensenyar-los a pensar» que m'explicaven a l'exili es passà a «maestros más santos que sabios», que va dir l'inspector en cap de Girona als mestres que es lamentaven del mal estat de l'escola durant els primer franquisme. No perdem la memòria.

Educació retarda un dia l'avaluació de 4t d'ESO per la vaga d'estudiants d'avui

► Els sindicats d'estudiants repeteixen la campanya de boicot a les proves de competències bàsiques

ACN/DdG BARCELONA

El Departament d'Educació ha decidit retardar un dia les proves de les competències bàsiques de 4t d'ESO que havien de començar demà -s'havien de celebrar els dies 12 i 13 de febrer-, per evitar fer-les coincidir amb la vaga d'estudiants convocada pel primer dia del judici per l'1-O a Madrid. El Sindicat d'Estudiants (SE) fa una crida a la mobilització, també

als instituts, i ha convocat manifestacions per aquest migdia a Girona -amb la plaça 1 d'octubre com a punt de trobada-, Barcelona i Tarragona. Amb aquesta decisió, doncs, els estudiants hauran de fer les proves, que organitza cada any el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, el 13 i el 14 de febrer. Paral·lelament, tant el Sindicat d'Estudiants (SE) com el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC) han iniciat un any més una campanya de boicot a les proves.

En un comunicat, el SE va recordar el seu rebuig a unes proves que consideren que promouen la competitivitat entre les escoles

públiques, generen «ansietat i estrès» innecessari als alumnes i consoliden un model basat en la «competició». Per això, van fer una crida a no participar-hi, en una línia similar al SEPC, que anima l'alumnat de 4t d'ESO a enganxar els adhesius que es repartiran el mateix dia als instituts i a penjar-ne fotos a les xarxes socials.

El Sindicat d'Estudiants ha convocat la vaga amb el lema «Prou repressió franquista. Per la república del poble i el jovent. Llibertat presos polítics!», mentre que SEPC i Universitats per la República aposten per la mobilització permanent però sense sumar-se a la convocatòria de vaga.

Girona Segon cicle d'educació emocional

► El pas de la segona edició del cicle de conferències per a professionals de l'educació Emotour a Girona, organitzat per La Granja, va aplegar prop de 200 docents i educadors. La sessió es va realitzar el 29 de gener a l'EspaiCaixa i va comptar amb la participació de professionals i experts com la pedagoga Eva Bach, el terapeuta i formador de creativitat Jordi Amenós, la mestra experta en neurociència Laia Casas i l'educadora emocional Cristina Gutiérrez.